

Sanna Antikainen ps

Toimenpidealoite valkoposkihanhiin metsästyksen sallivien poikkeuslupien laajemmasta myöntämisestä sekä satovahinkokorvausten nostamisesta todellisia kuluja vastaavalle tasolle

Eduskunnalle

Valkoposkihanhiin aiheuttamat satovahingot tuottavat suuria tappioita sekä viljelijöille että Suomen valtiolle. Vuonna 2018 valtio korvasi pelkästään valkoposkihanhiin aiheuttamia vahinkoja 1,1 miljoonalla eurolla, ja summan uskotaan kasvavan entisestään hanhikannan vahvistuessa. Monin paikoin on jopa jouduttu luopumaan syysviljan kasvatuksesta kokonaan hanhiin syödessä oraat muuttomatkoihillaan. Myös karjatilat kärsivät tilanteesta, koska hanhet laiduntavat rehuksi ja laidunmaaksi aiotut niityt pilalle, jolloin tuottajien on hankittava rehua ulkopuoliselta taholta.

Valtion maksamat korvaukset kattavat osin viljelijöiden taloudellisia tappioita, mutta satoja tai tuhansia työtunteja ne eivät korvaa. Aiemmin suurimmat lintuparvet ovat levähtäneet muuttomatkoihillaan Venäjän puolella, mutta parvien muuttoreittien muuttuessa jopa sadattuhannet Suomen kautta muuttavat linnut levähtävät nykyään Pohjois- ja Keski-Karjalan pelloilla. Reittien muuttaminen näkyy myös satovahinkokorvauksissa, joista valtaosa maksettiin vuonna 2018 Pohjois-Karjalan alueelle.

Rauhoitettuna lintulajina valkoposkihanhiin karkottamiseen viljelysmailta vaaditaan lupa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. Lajin metsästys on kielletty EU-tasolla, mutta monissa maissa siihen myönnetään poikkeuslupia satovahinkojen torjumiseksi. Suomessa ensimmäinen poikkeuslupa myönnettiin vuonna 2019, ja tänä vuonna 12 tohmajärveläistä viljelijää sai poikkeuslupan 20—40 hanhiin ampumisesta syysmuuttokaudella 2020—2021.

Poikkeuslupia ja tehokkaampia karkotuskeinoja tarvittaisiin kuitenkin huomattavasti enemmän laajojen satovahinkojen välttämiseksi. Valkoposkihanhi on luokiteltu elinvoimaiseksi, ja Suomen kannan on arvioitu kasvavan jopa kymmenen prosentin vuosivauhtia. BirdLife Suomen viimeisimmässä laskennassa Suomessa pesivän kannan kooksi on arvioitu noin 33 700 hanhea, minkä lisäksi Suomen läpi muuttavien lintujen määräksi on arvioitu jopa puoli miljoonaa. Suurin osa linnuista suuntaa pesimään Venäjän arktiselle tundralle, minkä vuoksi myös niiden aiheuttamat vahingot painottuvat Itä-Suomeen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin mahdollistaakseen entistä laajemman metsästyksen sallivien poikkeuslupien käytön valkoposkihanhiin kevät- ja syysmuuttojen yhteydessä sato-

Toimenpidealoite TPA 69/2020 vp

vahinkojen torjumiseksi sekä nostaakseen satovahinkokorvaukset todellisia kuluja vastaavalle tasolle.

Helsingissä 25.5.2020

Sanna Antikainen ps